

Reglementarea și supravegherea sistemului bancar în vederea asigurării stabilității financiare

Bogdan MOINESCU

Stabilitatea financiară

- Definiție în sens restrâns: *absența crizelor financiare*
- Definiție în sens larg: *stare a sistemul financiar în care acesta își îndeplinește adecvat funcțiile, chiar și pe fondul unor șocuri severe*
 - intermedierea financiară;
 - asigurarea realizării fără sincope a plăților în economie;
 - administrarea riguroasă a riscurilor financiare.
- În cazul în care sistemul financiar nu își îndeplinește rolul, economia reală suferă pierderi importante

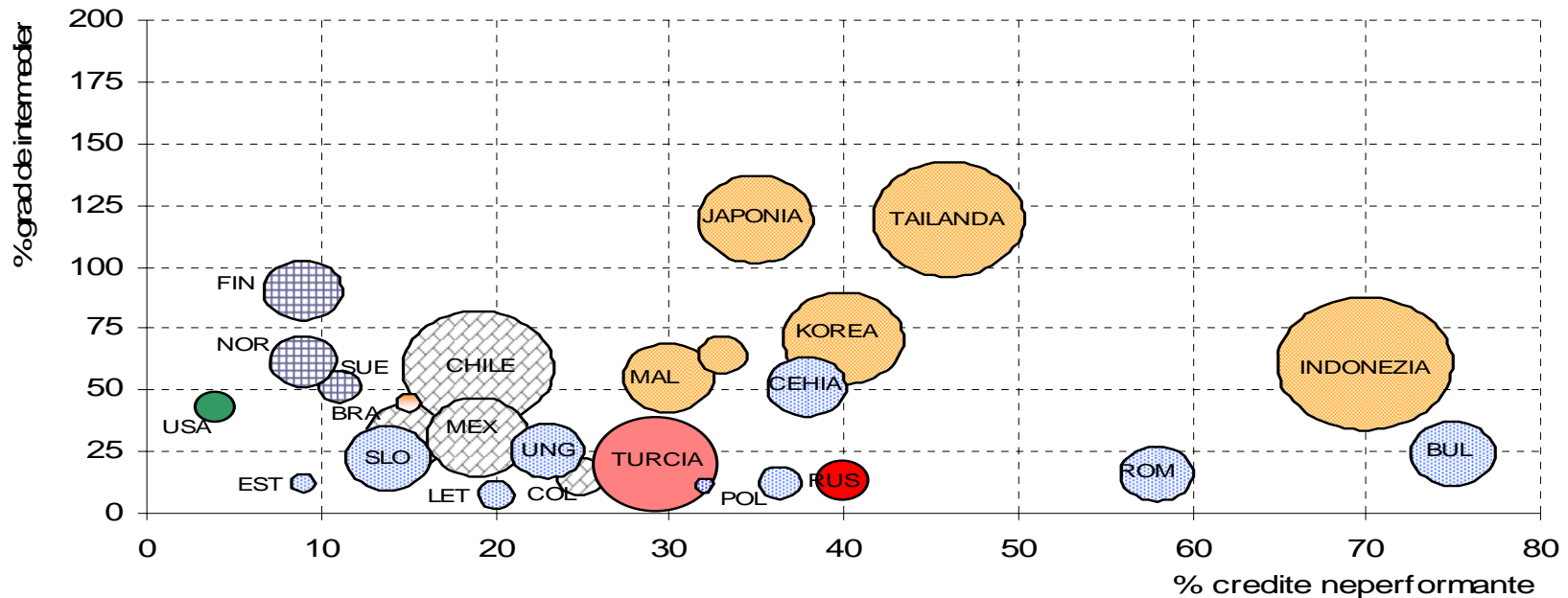

Efectele instabilității financiare (1)

- *încetinirea creșterii economice* sau chiar pierderi de produs intern brut
 - restrângerea producției pe fondul reducerii ofertei de monedă
 - creșterea costurilor de intermediere financiară, care poate alimenta dezvoltarea fenomenului de selecție adversă
- *reducerea averii și/sau a veniturilor populației*
 - deprecierea valorii plasamentelor financiare
 - pierderea parțială a depozitelor bancare
 - reducerea valorii portofoliilor bursiere
 - pierderi din venitul disponibil, prin
 - reducerea salariilor ca urmare a reducerii cererii de forță de muncă
 - creșterea fiscalității pentru obținerea de resurse bugetare, care să acopere cheltuielile guvernamentale ocazionate de limitarea propagării șocului sistemic la nivelul sectorului financiar

Efectele instabilității financiare (2)

- *cheltuieli bugetare suplimentare* ocazionate de recapitalizarea instituțiilor financiare afectate de șocul sistemic și a schemelor de garantare a depozitelor bancare;

- *afectarea eficacității politicii monetare*, mecanismul de transmisie fiind sever alterat.

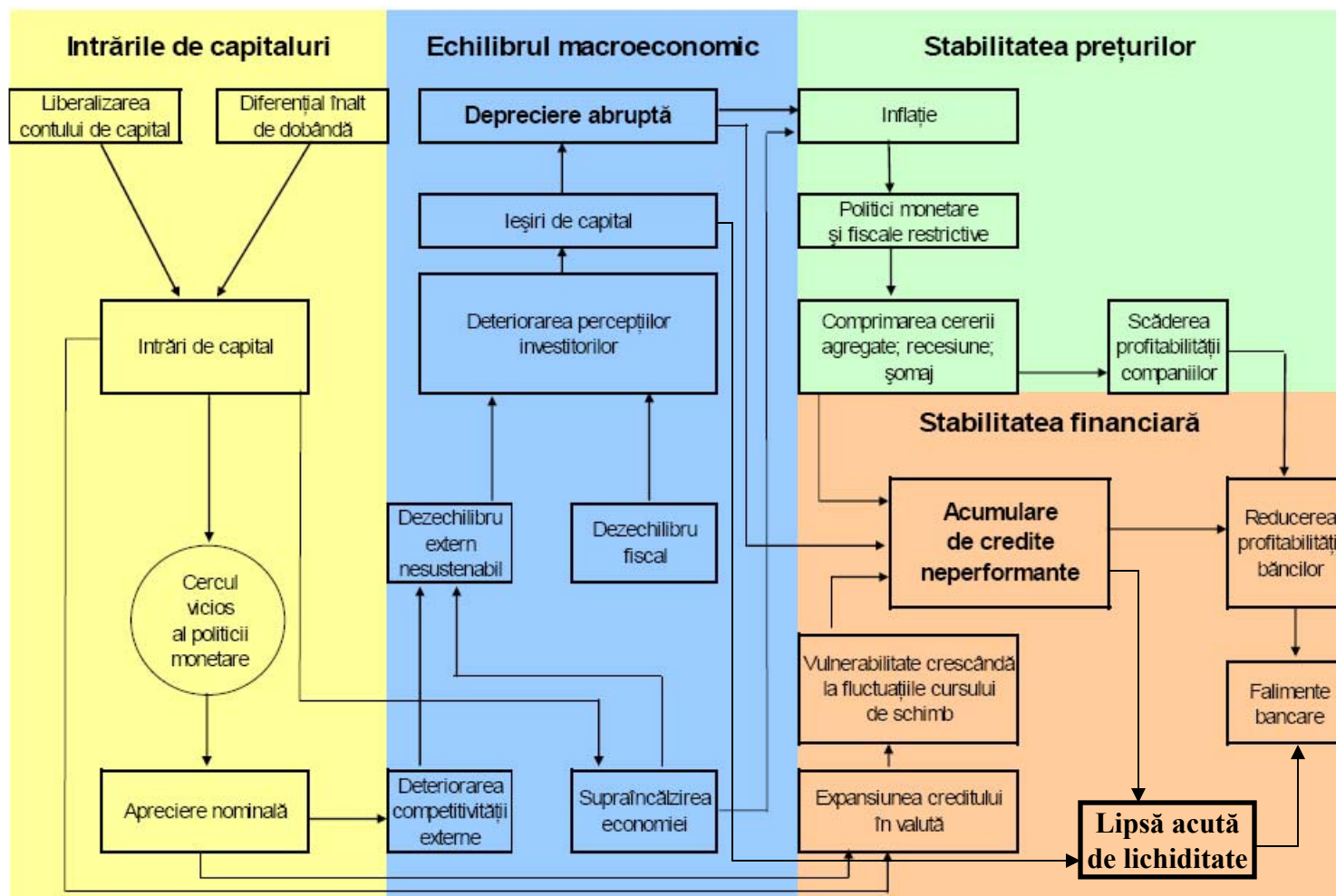

Raportul

stabilitatea prețurilor – stabilitatea financiară

- Relația pe termen lung: cele două tipuri de stabilitate se favorizează reciproc;
- Relația pe termen scurt: se poate ajunge chiar un conflict între obiectivul stabilității prețurilor și cel al stabilității financiare
 - în situația în care banca centrală este nevoită să acționeze în calitate de împrumutător de ultimă instanță pentru menținerea stabilității financiare, obiectivul de stabilitate a prețurilor poate fi afectat

Vulnerabilități pentru stabilitatea financiară induse de dobânzi ridicate

Reglementarea prudentială

Principalele obiective:

- menținerea stabilității și încrederii în sistemul bancar (protecția împotriva riscului sistemic);
- protecția clienților (în special a deponenților) împotriva pierderilor financiare în cazul falimentului băncilor;
- protejarea clienților (consumatorilor) împotriva abuzurilor din partea băncilor;
- contracararea riscului moral indus de existența dispozitivului de siguranță (“*safety net*”) a sistemului bancar;
- asigurarea unui sistem bancar eficient și competitiv.

Autorizarea și intrarea pe piața bancară

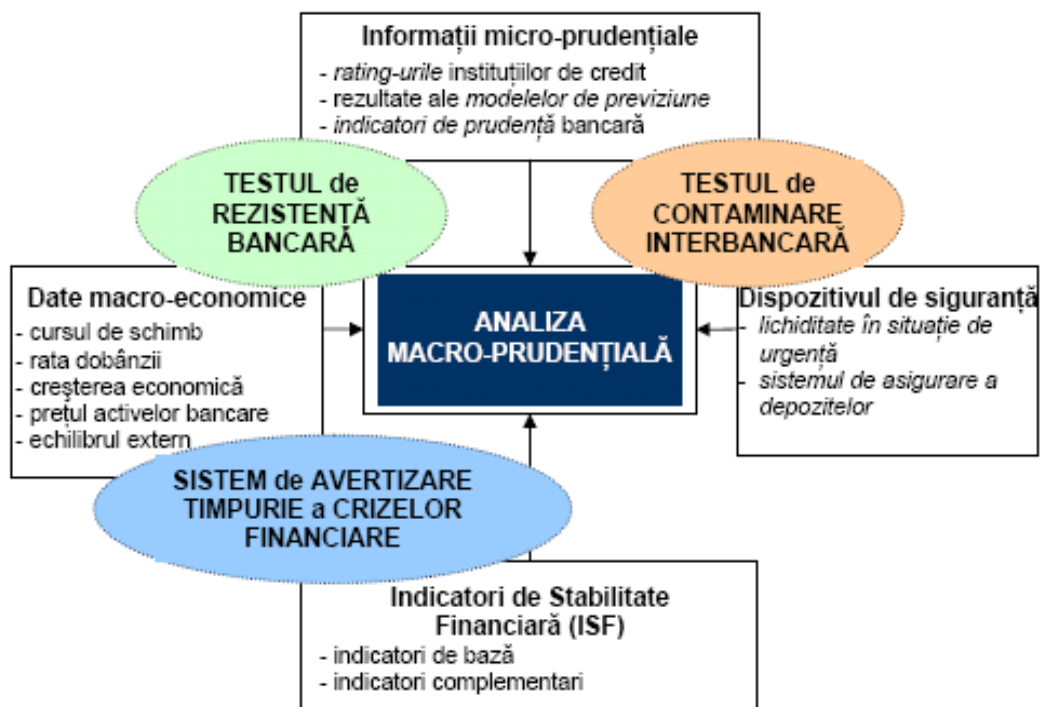
- Această derogare de la principiul libertății comerțului și industriei se explică prin rolul special al băncilor în cadrul unei economii naționale, ele fiind implicate în creația monetară, finanțarea economiei, administrarea sistemului național de plăți și gestiunea economiilor publicului.
- Procedura de autorizare are drept obiectiv să prevină intrarea pe piață a unor instituții bancare care să funcționeze în condiții susceptibile de a afecta sănătatea sistemului financiar și încrederea deponenților sau a altor creditori în acesta.
- Autorizarea reduce asimetria informațională existentă între acționarii și conducătorii băncii recent înființate, pe de o parte, și posibii deponenți și investitori pe de altă parte, care nu pot face distincția în perioada de început a băncii între o entitate potențial viabilă și una sortită eșecului.

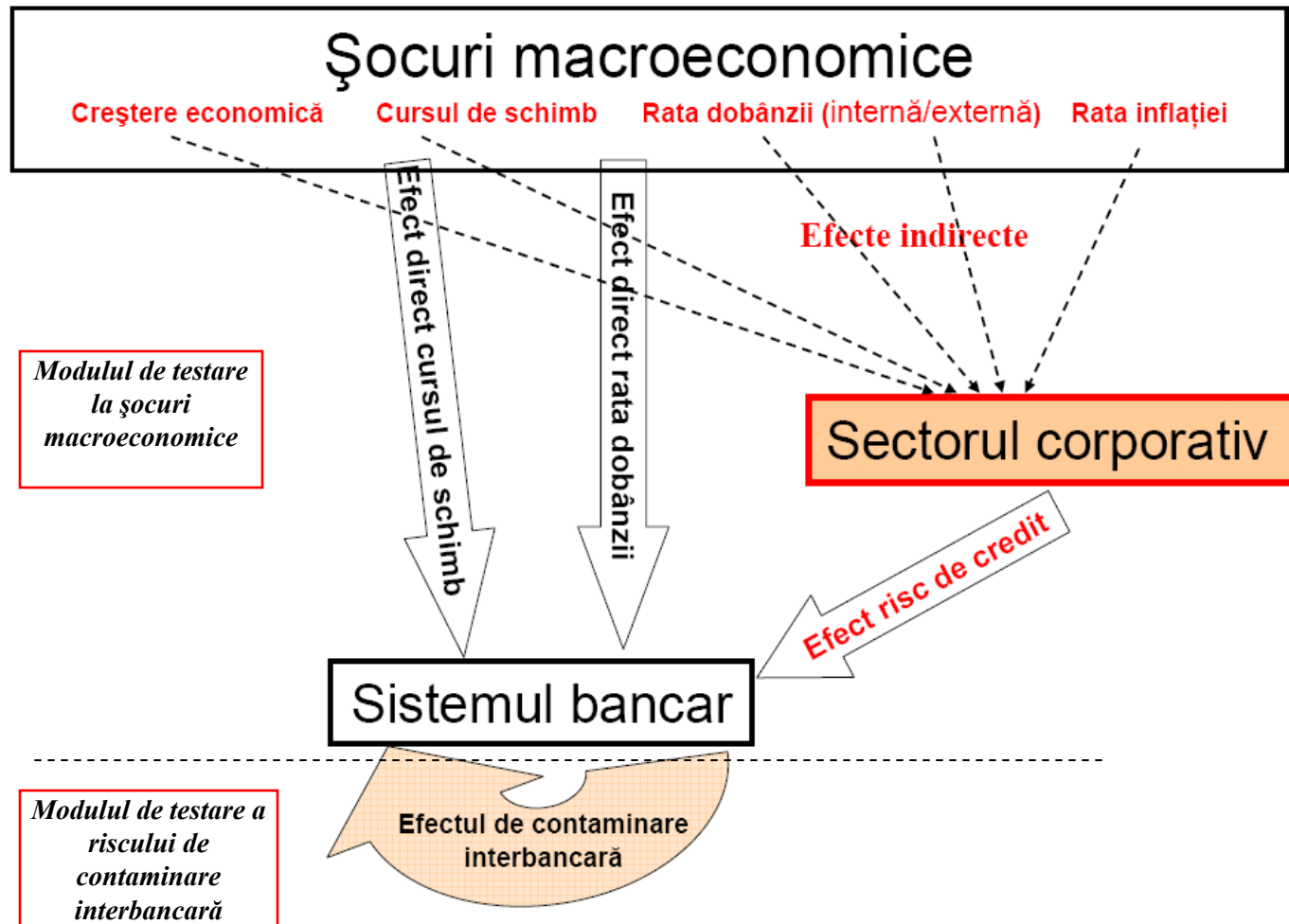
Supravegherea bancară

- **efectuarea de controale la fața locului (*on-site supervision*)**, cu scopul de a:
 - valida acuratețea raportărilor prudențiale;
 - analiza sistemul de control intern și de gestiune a riscurilor, precum și alte aspecte (cum ar fi calitatea conducerii) ce nu pot fi determinate prin tehnici de supraveghere “*off-site*”
- **monitorizarea bazată pe raportări prudențiale (*off-site supervision*)**
 - servește ca un dispozitiv de avertizare timpurie
 - favorizează îmbunătățirea eficienței supravegherii la fața locului

Evaluarea riscului sistemic

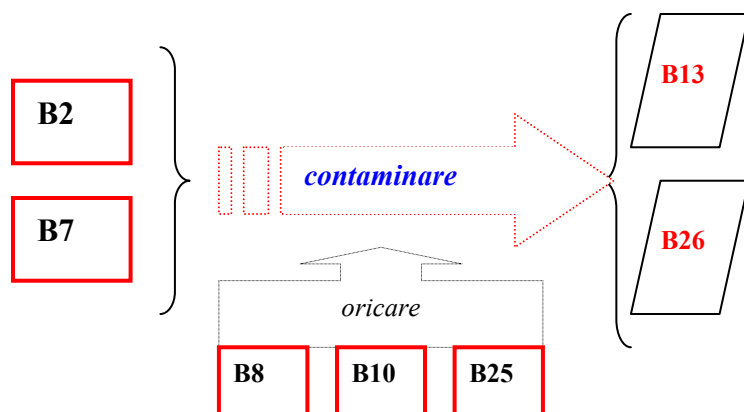

Modelul conceptual al testului de rezistență bancară (*stress test*)

Modelul conceptual al testului de contaminare interbancară

- În vederea izolării evenimentelor de contaminare de alte surse perturbatoare, precum șocurile macroeconomice, metodologia testului de contaminare interbancară presupune ca insolvabilitatea inițială să fie cauzată de un șoc individual, care intervine brusc.
- În acest sens, sunt simulate intrările în incapacitate de plată a uneia sau mai multor instituții de credit simultan, în condițiile unei matrici a expunerilor bancare date, iar, ulterior, se analizează efectul potențial de domino pe aceasta bază.

	Rating compus	Probabilitatea empirică de inrautatie a ratingului compus
B2	3	1%
B7	3	1%
B8	2	1%
B10	2	2%
B25	2	2%

Modelul conceptual al sistemului de avertizare timpurie a crizelor financiare

$$P_{-} C_{i,t} = \frac{1}{1 + e^{-[\alpha + \sum \beta_i \times ISF_{i,t-1} + \sum \delta_j \times Macro_{j,t-1}]}}$$

- **Indicatori de stabilitate financiară** (ponderea creditelor neperformante, rentabilitatea economică, rata de solvabilitate, etc.)
- **Variabile macroeconomice** (creșterea economică, cursul real de schimb, rata dobânzii reale, rata șomajului, etc.)

Comitetul de Supraveghere al BNR

■ Atribuții principale:

- Evaluarea și monitorizarea funcționării instituțiilor pe baza studiilor, rapoartelor și analizelor efectuate de direcțiile de specialitate;
- Aprobarea programelor de inspecție în bănci;
- Aprobarea reglementărilor prudențiale și a celor contabile din domeniul bancar;
- Aproba sau respinge propunerile de numiri ale conducătorilor instituțiilor de credit
- Analizarea rapoartelor și a informărilor transmise BNR de către celelalte autorități de supraveghere și de Fondul de garantare a depozitelor bancare

Comitetul Național pentru Stabilitate Financiară (1)

■ Membri:

- Ministerul Finanțelor Publice (MFP);
- Banca Națională a României (BNR);
- Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (CNVM);
- Comisia de Supraveghere a Asigurărilor (CSA)
- Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (CSSPP)

- Cooperarea în cadrul CNSF se desfășoară fără a se prejudicia drepturile și responsabilitățile autorităților ce decurg din prevederile legislației în vigoare în baza cărora acestea își desfășoară activitatea.

Comitetul Național pentru Stabilitate Financiară (2)

■ Principii de cooperare

- **Delimitarea clară a responsabilităților:** fiecare autoritate este responsabilă pentru propriile sale acțiuni, astfel încât este necesară o stabilire clară a atribuțiilor individuale;
- **Transparența:** autoritățile vor informa în mod adecvat publicul asupra responsabilităților proprii legate de stabilitatea financiară, precum și asupra activităților lor desfășurate în acest cadru;
- **Eficiența:** contribuția fiecărei autorități va fi stabilită astfel încât să fie evitată duplicarea eforturilor;
- **Schimbul de informații:** autoritățile vor face cunoscute orice date sau informații care pot fi necesare celorlalte instituții pentru aducerea la îndeplinire a sarcinilor specifice, în condițiile respectării secretului profesional potrivit legislației în vigoare.

Comitetul Național pentru Stabilitate Financiară (3)

■ Atribuții principale

- promovarea schimbului sistematic de informații și opinii în domeniul stabilității financiare și gestiunii eventualelor crize;
- analiza problemelor legate de asigurarea depozitelor, protecția investitorilor și instituțiilor, precum și a altor probleme legate de protecția consumatorilor;
- elaborarea planurilor pentru situații neprevăzute, care includ responsabilități ale tuturor autorităților de supraveghere a diferitelor sectoare ale sistemului financiar, inclusiv Ministerul Economiei și Finanțelor;

Vă mulțumesc pentru atenție!